

lämpliga parkbuskar inplanteras enligt planen.

Platser för vattenpost och avfall ordnas dels vid den nya kyrkogårdsentrén och dels intill östra gångens anslutning till gamla kyrkogården, samt ytterligare en sådan plats ordnas vid västra gången intill gamla kyrkogården.

Inhägning av enkelt järnstaket av fyrkantjärn å betongplintar uppsättes söder och öster om utvidgningsområdet samt även öster om hela nuvarande begravningsplatsen, där det för närvarande endast är trådnätstängsel.

Entrén till utvidgningsområdet uppföres med pelare murade av Gustaskiffer och avtäckta med plattor av samma material. Grindarna utföres av smidesjärn (se detaljskiss). Även de två entréerna vid nuvarande begravningsplatsen bör förses med grindpartier av samma utförande. Vid entrén mitt för gravkapellet kan de gamla järngrindarna användas, varför bredden mellan pelarna där anpassas efter desamma.

Mellan utvidgningsområdet och landsvägen har gamla vägen gått fram. Söder om entrén anlägges gräsmatta helt ut till nya vägen. Från entrén norr ut får gamla vägen bevaras och nyttjas för inkörning till parkeringsplats längre norr ut vid gamla begravningsplatsen. Å övrig mark mellan utvidgningen och vägen ordnas gräsmatta. Befintliga träd bevaras.

Gravarnas och gravvårdarnas utformning.

För samtliga kvarter inom utvidgningsområdet gäller, att stenramar omkring gravplatser givetvis ej får förekomma. Liggande hållar eller liggande namnplattor är diskreta och tilltalande monumentformer, som kunna nyttjas på vilken gravplats som helst inom kyrkogården.

Skulle någon gravinnehavare nödvändigt vilja ha platsens gränser markerade, kan detta tillåtas i form av 15 cm. breda stenplattor med fallande längder. Dessa skola ha naturliga kloytor och bör därför vara av gnejs, skiffer eller kalksten. De läggas i gräsmattans nivå, så att de ej hindra gräsklippningsmaskinen. Gravarna utformas med gemensam gräsmatta och blomsterplantering vid monumenten. Inga lägre gränshäckar omkring platserna få förekomma.

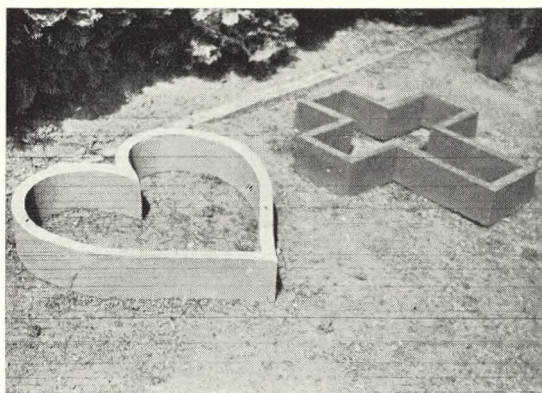

Fig. 112.
Støbte skabeloner
på lager
til kirkegårdsbrug.
Foto: J. Th. 1954.

»Det sidste skrig«?

Havearkitekt Johannes Tholle

På enkelte kirkegårde er der i den sidste tid bemærket nogle meget kunstfærdige, støbte ting, der enten allerede er taget i brug, eller som ligefrem ligger på lager til senere merkantil udnyttelse.

Disse støbte ting er formet som kirkelige eller kristelige symboler, og vi kan på ovenstående fig. 112 gengive et par af dem, — og vi må tilstå, at hårene næsten rejste sig på hovedet, da vi første gang stod over for det.

Vi er ganske klar over, at mekanisering er en hjælp i menneskets arbejde med at holde kirkegården i sømmelig og værdig stand, og at det også er en hjælp i økonomisk henseende til kirkegårdsmyndighederne. Derfor må vi bl. a. finde os i noget af støjen og hvad andet der følger med af ubehag ved brugen af de moderne hjælpemidler på kirkegårdene.

Vi er også ganske klar over, at det kan være svært for mangan ung graver eller gartner at plante de kirkelige symboler i buksbom eller blomsterplanter, og at en slags mekanisering i form af en støbt skabelon derfor er lettere at sætte ned på stedet.

Hvis disse tingester da kun bruges til at „tegne“ de pågældende mønstre i grav-

Fig. 113.
Bertel Thorvaldsen
(d. 1844):
Kristus-figur.
Annonce i amerikansk
kirkegårdstidsskrift.
(Se teksten s. 103).

MEMORIAL PARK FEATURES
FOUNTAINS WELL CURBS BENCHES SCULPTURES

"CHRISTUS"
White Statuary Marble—5' 6" or 7' high

POMPEIAN STUDIOS
169 LEXINGTON AVE. NEW YORK CITY
NEW CATALOG AVAILABLE

stedets jord, og derefter tages bort, ja, så skal vi ikke indvende noget imod deres tilstedeværelse blandt kirkegårdens redskaber. Men hvor de kommer til at ligge permanent på gravstedet som en ting i sig selv (eller som støtte for noget), må vi nedlægge protest, for så er vi nået fra kultur over i en teknik, som smager af *decadence* og mangel på kultur.

Lad os med det samme anføre, at der på visse kirkegårde er en *overhåndtagen* anvendelse af klinker og fliser på gravstederne, og at man sådanne steder ofte synes stolte deraf. Anvendt med *meget mådehold* på de enkelte gravsteder eller i rækkerne kan disse motiver have deres berettigelse, specielt under særlige omstændigheder, f. eks. på en bestemt egn, hvor man fabrikkerer klinker eller bryder natursten, eller hvor vind og svøb gør det umuligt at få hold på jorden på anden måde. Men andre steder er det galt og er ofte helt gået over gevind, og ganske specielt gør de *glasserede* klinker og slebne fliser sig ubetinget *ikke*, og de står som regel ganske forfærdeligt til gravmælet, hvad enten det er af natursten eller noget andet.

Og vi tilføjer, at selv om vi højt respekterer kirkegårdenes arbejde for at øve en *social* indsats ved i tider, hvor der ellers vil være megen sæsonarbejdsløshed, f. eks. i vinterhalvåret i gartnerfaget, så vil vi alligevel synes, at et vist *mådehold* med hensyn til fantasifulde modelleringsarbejder under granpyntningen nok kunne være på sin plads. Det er jo nok et privat gravted, om der f. ex. på fig. 78 vises et klokkemotiv på, men det *er* dog på et *offentligt* sted, og det er lavet for at skulle *beskues* — og om muligt: beundres!

Der kan være tilfælde, hvor man bør sige nej til en økonomisk fortjeneste, — det være sig for offentlige kasser og for private arbejdere, og der er da også tilfælde, hvor man med opbydelse af den fornødne takt kan sige nej til noget, der strider imod god smag.

Fig. 114.
Annonce i canadisk
kirkegårdstidsskrift
med angivelse af navne
på berømte personer,
som er begravet
i jordens moderskod.
(Se teksten s. 103).

"The Earth is a Sepulchre
of Famous Men"

HANS CHRISTIAN ANDERSEN
MARSHAL FERDINAND FOCH
IGNACE JAN PADEREWSKI
CECIL JOHN RHODES
ABRAHAM LINCOLN
WM. SHAKESPEARE
JAMES WATT

HOMER
LEO N. TOLSTOY
DR. SUN YAT-SEN
THOMAS G. MASARYK
SIR JOHN A. MACDONALD
R. H. VAN RHYN REMBRANDT
HENRY KENDALL WENTWORTH

Toronto Concrete Burial Vault Co. Ltd.

ISLINGTON, ONT.
LYNDHURST 6900

PRESCOTT, ONT.
TEL. 523